

Asia: VN/1195/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot

Ammattiliitto AVA ry yhtyy palkansaajien keskusjärjestöjen (Akava, STTK ja SAK) 20.11.2024 jättämään eriävään mielipiteeseen, joka koskee hallituksen esitysluonnosta eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta.

Ammattiliitto AVA muistuttaa, että Suomea sitoo kansainvälisoikeudelliset velvoitteet, joilla on vaikutusta ehdotettuun lakimuutokseen.

Ammattiliitto AVA ei hyväksy suojelutyö -työryhmän esittämiä työtaisteluoikeuden rajoituksia.

1. Suojelutyön nykytilasta ja uuden sääntelyn vaikutuksista

Suojelutyötä on jo nyt velvoitettu tekemään ne virkamiehet ja viranhaltijat, jotka eivät ole työtaistelussa mukana. Työtaisteluun osallistuvat virkamiehet ja viranhaltijat eivät ole velvollisia suojelutyötä tekemään. Työsopimussuhteisia suojelutyövelvoite ei koske.

Uutta lakia ollaan esittämässä yksityisen sektorin lisäksi koskemaan myös julkista sektoria. Uusi lainsäädäntö voimaan tullessaan rajoittaa julkisella sektorilla toimivien virkamiesten ja viranhaltijoiden perustuslaillista työtaisteluoikeutta. Samalla uusi laki toisi heille täysin tarpeetonta päällekkäistä säätelyä.

2. Kaavaillun sääntelyn ongelmakohdat suhteessa julkisen sektorin voimassa olevaan virkasuhteita koskevaan sääntelyyn

Ammattiliitto AVA ei näe mitään perustetta, että esitetty lainsäädäntömuutos koskisi myös virkasuhteessa työskenteleviä. Virkamiesten ja viranhaltijoiden työtaisteluoikeutetta koskee jo nyt useita rajoituksia, joita ei ole lainvalmisteluvaiheessa lainkaan arvioitu. Lakia valmisteltaessa olisi tullut arvioida miten uudet virkamiesten ja viranhaltijoiden työtaisteluoikeutta yhä enemmän rajoittavat säädökset suhtautuvat heidän perustuslailliseen työtaisteluoikeuteen virka- ja työehtosopimusneuvotteluissa, joissa he neuvotteluteitse pyrkivät neuvottelemaan parempia työehtoja.

3. Kaavaillun sääntelyn ongelmakohdat suhteessa prosessuaalisiin kysymyksiin

Lakiesityksessä ei käsitellä mitenkään nyt esitetyn sääntelyn suhdetta työ- ja virkaehtosopimuslakien työrauhasääntelyyn.

1 §

-

3 §

-

8 c §

Ammattiliitto AVA ei näe perusteita sille, että uusi laki koskisi myös virkamiehiä ja viranhaltijoita.

8 d §

Jos lakiuudistus toteutuu, niin sitä tulee muuttaa siten, että se vastaa nykyisen suojelutyön kriteerejä.

8 e §

Uutta lakia ei tarvita, koska lainsäädännössä on jo nykyään turvaamistoimia koskevat pykälät ja ne ovat täysin riittävät.

8 f §

Uutta lakia ei tarvita, koska lainsäädännössä on jo nykyään turvaamistoimia koskevat pykälät ja ne ovat täysin riittävät.

8 g §

Uutta lakia ei tarvita, koska lainsäädännössä on jo nykyään turvaamistoimia koskevat pykälät ja ne ovat täysin riittävät.

18 a §

-

18 b §

-

18 c §

Ammattiliitoille hyvitysvastuun määrittämiseksi suojelutyön laiminlyönnistä ei ole mitään perusteita. Työnantajalla on tarvittaessa oikeus hakea väliaikaista kieltoa ja kielto sisältää uhkasakon. Hyvitysvastuuta ei tarvita. Lisäksi esitetty 150 000 euron enimmäismäärä on liioitellun suuri hyvitys.

18 d §

-

Lausunnonantajia pyydetään lausumaan siitä, onko työmarkkinoilla kohdattu ongelmia suojelutyöhön liittyen.

Nykyinen voimassa oleva lainsäädäntö on toimiva ja käytännöt ovat vakiintuneet. Mitään muutostarpeita suojelutyötä koskevaan lainsäädäntöön ei ole tullut esille.

Onko hätätyötä koskevaa sääntelyä tarpeen muuttaa ottaen huomioon lakiehdotukset ja jos on, millä tavalla?

Hätätyö on jo riittävästi määritelty työaikalaisissa. Hätätyön syy on aina oltava ennalta arvaamaton tapahtuma, joka keskeyttää työntäjän säännöllisen toiminnan tai on uhka, että jonkun henki, terveys, omaisuus tai ympäristö vaarantuu. Eikä työtä ole tuolloin mahdollista siirtää tehtäväksi myöhemmin.

Ammattiliitto AVA ei näe tarpeelliseksi muuttaa nykyistä hätätyötä koskevaa lainsäädäntöä.

Oikeusministeriötä pyydetään lausumaan erityisesti ehdotettaviin säännöksiin liittyvistä prosessuaalisista kysymyksistä (ml. oikeudenkäymiskaaren ja ulosottokaaren säännösten soveltuminen), ehdotettavien säännösten nojalla oikeudenvastaisesta työtaistelusta aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen liittyvistä kysymyksistä (vahingonkorvauslain soveltuminen) sekä kaksoisrangaistavuuden kiellon soveltumisesta tilanteessa, jossa työtaistelu olisi sekä työrauhavelvollisuuden vastainen että ehdotettavien säännösten nojalla oikeudenvastainen.

-

Asianajajaliittoa pyydetään lausumaan erityisesti ehdotettaviin säännöksiin liittyvistä prosessuaalisista kysymyksistä.

-

Nieminen Jari
Ammattiliitto AVA ry